

Et og dernæst den Anden med et Andet. Saaledes vilde Sagen være kommen til at staa, og jeg vilde ikke falde dette for at være en loyal Optræden, dersom vi overhovedet besluttede os til at gribe aktivt ind i denne Forhandling. Jeg ynder ikke den Art Prangerforretninger, hvor man gjør det til Gjenstand for Prutteri, hvor høit eller hvor lavt man kan gaa. De Herrer syntes ikke fra deres Side at have haft Mod til at sige det sidste afgjørende Ord; det er det, der foreligger fra os. Det ærede Medlem har drifvet sig til at paafalde Folkethingets Værdighed som et Argument imod en saadan Fremgangsmaade. Jeg veed ikke, hvorledes man fra den Side er istand til at fremkomme med en saadan Appel. Det var fra den Side, at man aabnede denne 10. Maaneders Rigsdagsamling med det Motto: Vi ville værgе vort Land; der var fra den Side provoceret en Forhandling om hele Hærløven, netop overfor den nuværende Regjering, med dette Motto, men de Herrer vilde ikke sige os, hvad det var, de vilde. De have holdt hele Rigsdagen hen med 10 Maaneders uafgjorte Forhandlinger for ubelukkende at vente paa at høre deres sidste Ord. Er dette at stille Rigsdagen paa en værdig Maade? Efter 10 Maaneders Forløb synes der ikke at være nogen anden Udigt til en Udgang af Fællesudvalget uden med intet eller kun med et flattere Resultat end det Bestaaende, og jeg vil kun spørge: Hvorledes vilde Rigsdagens Værdighed have været tjent med en 10 Maaneders Rigsdagsamling, afsluttet paa den Maade, enten uden Resultat eller med et Resultat, som — det vide vi Alle — kun vilde have været bestjæmmende for hvert af Thingenes Flertal? Det er mig indlysende, at et saadant Resultat kun kunde have været nedværdigende for Rigsdagen selv og vilde have været svækkende for hele Befolkningens politiske Interesse. Men forstaar man ved Folkethingets Værdighed, ved Rigsdagens Værdighed intet Andet end Hensynet til en lille Gruppe her i Salen, saa kan jeg forstaa, at Hensynet til denne Værdighed ved denne Sags Behandling er blevet noget krænkert.

Jeg skal nu gaa over til Sagens egentlige Realitet og først dvæle ved den formelle Side af Sagen. Det ærede Medlem opholdt sig ved, at det var en uheldig Form, som Lovforslaget havde. Jeg vil sige, at de Grunde, han førte i Marken til Støtte for denne Betragtning, vare i den Grad smaalige og subtile, at jeg virkelig ikke kan gaa ind derpaa eller vil spille et eneste Ord derpaa. Der er ingensomhelst Euvil om, at de, som ville komme til at anvende denne Hærløve, fuldt ud kunne forstaa, hvad dens Mening er, og Andet fordrer jeg ikke. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds er ganske vist overmaade ftiv i det Formelle, men man kan dog ogsaa sætte, om jeg saa maa sige, den ydre Form høiere end det Indre. — Den

næste Anke var den, at man havde brudt med den eneste konstitutionelle Vej, som var at lade denne Sag behandle i Fællesudvalg. Jeg benægter nu paa det Bestemteste, at det var den konstitutionelle Vej at gaa i denne Sag. Jeg har aldrig kunnet betegne det som Andet end som et Misbrug, ja, som et stort Misbrug af et Fællesudvalg at forelægge det en Sag, som var saa slet forberedt, forsaavidt de Overensstemmelse, som forelaa mellem Thingene, vare saa uhyre, at Fællesudvalget ingen anden Opgave kunde have end at udarbejde et helt nyt Lovforslag. Dette er et konstitutionelt Misbrug af Fællesudvalg; og at en saadan Fordring skulde blive stillet fra Folkethingets Side, er mig ufatteligt. Han vilde derved komme til at flytte den politiske Magt, Myndighed og Lyngdepunktet over i Fællesudvalget, hvad jeg aldrig havde troet, man fra den Side vilde have gjort. Jeg vil derfor sige: Havde vi intet Andet naaet end at faae sat en Stopper for det konstitutionelle Misbrug at anvende Fællesudvalg paa den Maade, er dette allerede en stor Binding, et konstitutionelt Fremstridt, i alt Fald en Fritagelse fra at gjøre et konstitutionelt Tilbagestridt. — Det ærede Medlem gik saa videre i sine Anter og mente, at det var en høist barnagtig Forestilling, at der knyttede sig nogensomhelst Forudsætning til Hærløven, og at vi overhovedet skulde kunne være slupne for disse Forudsætninger derved, at vi toge den bestaaende Hærløve til Grundlag og tilfødsatte det foreliggende Hærløvsforslag. Han sagde: Hvad opnaa de Herrer? Motiverne til Regjeringsforslaget blive dog staaende i Tillæg A eller B, — hvor det nu findes — og der kan man ikke slette dem ud. Ja, der findes i Tillægene A og B saa uhyre Meget, som baade med og uden det ærede Medlems Medvirkning er blevet til Makulatur i de forløbne Aar, saa dette Forslag med sine Motiver kan gjerne gaa samme Vej; men at det skulde have nogen Betydning, at det staaar paa Tryk at læse i Tillæg A, er jeg ikke istand til at fatte. Det er ikke vor Mening, at vi ved at optage et andet Grundlag for Forhandlingerne have kunnet tvinge anderledes Tænkende, hverken den høitærede Minister eller ærede Medlemmer, til at opgive deres Forudsætninger, opgive deres Opfattelse af Besættningssagen. Vi gaa i det Hele taget ikke ud paa at høre eller tvinge Andres Meninger; men Et var det her nødvendigt for os at gjøre, og det var at skaffe os et Grundlag at staa paa, hvorpaa vi i alt Fald frit kunde bevæge os. Dette er opnaaet, — og det skal Ingen kunne benegte — derved, at vi have stillet os paa den bestaaende Hærløvs Ståde. — Det ærede Medlem pegede paa en anden Sandhed eller rettere en virkelig Sandhed, og det er den, at Ministeriet stod der endnu; Regjeringen var der endnu med sine Forudsætninger. Det er sandt, og der lagde det ærede Med-